

І.В. НІЛАБОВИЧ
(Ужгород)

КАТЕГОРІЯ ЧИСЛА ІМЕННИКІВ У ПРАЦЯХ СЛОВАЦЬКИХ МОВОЗНАВЦІВ

УДК 811.162.4'367.622:811.161.2

Нілабович І.В. Категорія числа іменників у працях словацьких мовознавців; сторінок 10; кількість бібліографічних джерел - 20, мова українська.

Анотація. У статті розглядається відображення категорії числа іменників у працях словацьких лінгвістів, обґрунтовуються тенденції поділу іменників на обчислювані та необчислювані, іменники *singulariá tantum* та *pluraliá tantum*. Описано явище транснумералізації – адаптації запозичених іменників у словацькій мові на рівні категорії числа.

Ключові слова: категорія числа іменника, однина, множина, іменники *pluraliá tantum* транснумералізація, онім.

У словацькому мовознавстві немає комплексних монографічних чи дисертаційних досліджень категорії числа іменників. Найбільше цікавився граматичними категоріями словацького іменника Ф. Міко, автор монографії "Рід, число та відмінок іменників", розглядаючи категорію числа у синхронії з точки зору її функціональності. Граматичні категорії роду, числа та відмінка узагальнюють і доповнюють лексичне значення іменників. Формально вони виражені граматичними морфемами, й іменники сприймаються як парадигми граматичних форм. [6]. Мета нашого дослідження – дослідити історію розвитку категорії числа іменників словацької мови та описати теоретичні засади, що діють стосовно числової категоризації іменників на основі лексикографічних джерел. Джерелом фактичного матеріалу послужили лексикографічні праці, яким у словацькій фаховій літературі приділено значну увагу, зокрема: академічне видання "Морфологія словацької мови" [7], "Рід, число та відмінок іменників" [6], "Динаміка словацької морфології" [2], "Сучасна словацька літературна мова. Морфологія" [12], "Нова система відмінювання словацьких іменників" [16].

Ф. Міко вперше у словацькій лінгвістиці визначає характер категорії числа та її місце в граматичній будові словацької мови. Число іменника разом з категоріями роду та відмінку є граматичним проявом і показником субстантивності слова [6, с. 58]. Як і в більшості сучасних мов, у словацькій мові розрізняють два числа іменників: *однину* (*singular*) і *множину* (*plural*). Однина іменника виражає одиничність, а множина – "не одиничність" (множинність) іменника [6, с. 59]. Граматичною ознакою числа є закінчення. Для однини характерні закінчення всіх вірців відмінювання (*chlap-ø, -a, -ovi, -a,*

І.В. ПІЛАБОВИЧ
(Ужгород)

КАТЕГОРІЯ ЧИСЛА ІМЕННИКІВ У ПРАЦЯХ СЛОВАЦЬКИХ МОВОЗНАВЦІВ

УДК 811.162.4'367.622:811.161.2

Пілабович І.В. Категорія числа іменників у працях словацьких мовознавців; сторінок 10; кількість бібліографічних джерел - 20, мова українська.

Анотація. У статті розглядається відображення категорії числа іменників у працях словацьких лінгвістів, обґрунтовуються тенденції поділу іменників на обчислювані та необчислювані, іменники *singulariá tantum* та *pluraliá tantum*. Описано явище транснумералізації – адаптації запозичених іменників у словацькій мові на рівні категорії числа.

Ключові слова: категорія числа іменника, однина, множина, іменники *pluraliá tantum* транснумералізація, онім.

У словацькому мовознавстві немає комплексних монографічних чи дисертаційних досліджень категорії числа іменників. Найбільше цікавився граматичними категоріями словацького іменника Ф. Міко, автор монографії "Рід, число та відмінок іменників", розглядаючи категорію числа у синхронії з точки зору її функціональності. Граматичні категорії роду, числа та відмінка узагальнюють і доповнюють лексичне значення іменників. Формально вони виражені граматичними морфемами, й іменники сприймаються як парадигми граматичних форм. [6]. Мета нашого дослідження – дослідити історію розвитку категорії числа іменників словацької мови та описати теоретичні засади, що діють стосовно числової категоризації іменників на основі лексикографічних джерел. Джерелом фактичного матеріалу послужили лексикографічні праці, яким у словацькій фаховій літературі приділено значну увагу, зокрема: академічне видання "Морфологія словацької мови" [7], "Рід, число та відмінок іменників" [6], "Динаміка словацької морфології" [2], "Сучасна словацька літературна мова. Морфологія" [12], "Нова система відмінювання словацьких іменників" [16].

Ф. Міко вперше у словацькій лінгвістиці визначає характер категорії числа та її місце в граматичній будові словацької мови. Число іменника разом з категоріями роду та відмінку є граматичним проявом і показником субстантивності слова [6, с. 58]. Як і в більшості сучасних мов, у словацькій мові розрізняють два числа іменників: *однину* (*singular*) і *множину* (*plural*). Однина іменника виражає одиничність, а множина – "не одиничність" (множинність) іменника [6, с. 59]. Граматичною ознакою числа є закінчення. Для однини характерні закінчення всіх вірців відмінювання (*chlap-ø, -a, -ovi, -a,*

-ovi, -om; відповідно для решти взірців¹). Множині властивий набір відмінкових закінчень (*chlap-i, -ov, -om, -ov, -och, -mi*; відповідно для решти взірців). Множина іменника характеризується ознаковістю, яка полягає в узгодженні. Наприклад, дієслово *byť* у реченні з множинним іменником завжди вживається у формі множини незалежно, чи множинний іменник виражений підметом, чи присудком (*Na tento zub sú jediným liekom kliešte. – Čas sú peniaze.*) Узгодження як єдиний показник числа відбувається і в сполученні зі словами, які не відмінюються (*kultúrni atašé*). Іменники, що мають обидві форми числа – одну та множину, називаються *обчислюваними іменниками* (*kusové podstatné mená*) [6, с. 59-61]. Формально обчислювані іменники представлені корелятивними за числом формами. Їх можна рахувати і поєднувати з основними та порядковими числівниками (*pät rokov, šiesta veta*). До обчислюваних іменників належать назви осіб, предметів, явищ, що піддаються лічбі (*otec, dieťa, strecha, námestie, chodník, list, vlak, breh, more, bublina, škola, hviezda*), абстрактні назви (*rok, mesiac, deň, hodina; myšlienka, pojem, vzťah; veta, slovo, slabika, hláska; podmienka, príčina, moment*). У формі однини обчислювані іменники виражають одиничність предмету (*Poručík odistil pušku a pokročil k otvoru*). Множина обчислюваних іменників буває визначеною (*pät stromov*) або невизначеною (*niekoľko stromov*) [6, с. 60]. Форма однини іменника може вживатися в загальному значенні, як *загальна однина* (*všeobecný singulár: Občan SR má právo voliť a byť volený*) та *дистрибутивному значенні* (*Všetci prítomní zdvihli hlavu ako na povel*) [16, с. 23]. Ф.Міко, висвітлюючи дистрибутивне вживання числа іменника, розрізняє дистрибутивну множину та дистрибутивну однину. Дистрибутивна множина (*distributívny plurál*) буває у випадку, коли у реченні вжиті два залежні один від одного іменники у формі множини (*Prieniesol c h l a p o m p o h á r i k y*). Дистрибутивна однина (*distributívny singulár*) використовується рідше, переважно для акцентування загального значенні предмету (*Výdaté ženy tam nosia č e p i e s a čiernu kvetovanú s u k ň u*) [6, с. 62, 68].

Категорія числа у викладі Ф.Міко стає складовою словацької лінгвістичної традиції і береться за основу в подальших працях з морфології. Так, енциклопедія мовознавства [4] граматичну категорію числа висвітлює, як ”протиствлення один – багато” [4, с. 232]. Автори академічного видання морфології словацької мови, характеризують категорію числа у співвідношенні форм однини та множини іменника. Форма однини виражає одиничність предмету і протиставляється формі множини, що позначає кілька або багато предметів [7, с. 139-144]. Іменники *singuláriá tantum* та *pluráliá tantum* покладають за дефектні, оскільки вони не мають повної парадигми числа [7, с. 44]. Системний опис, класифікацію, обґрунтування категорії числа іменників структурізова-

¹ У традиційній граматиці словацької мови виділяють 14 взірців відмінювання іменників. Відповідно до ”Нової системи відмінювання словацьких іменників” Милослава Соколова, 2007 р. – нарахував 51 взірців.

но висвітлили і Я. Оравец та Е. Байзікова [12, с. 60]. Граматичне число прямо чи опосередковано показує кількість субстанції: одна річ – багато речей [12, с. 40]. У відповідності з цим іменники поділяються на: 1) іменники, що мають форму однини та множини (назви обчислювальних предметів); 2) іменники, що мають лише форму однини (збірні, речовинні, абстрактні іменники); 3) іменники, що мають лише форму множини (множинні іменники, *plurálie tantum*). На позначення іменників, які мають форму однини і множини, автори також використовують назву *обчислювані іменники* (*kusové podstatné mená*) (*tri koruny, štyri kone*).

Тенденції системи відмінювання іменника та вираження граматичної категорії числа сучасної словацької мови відображені у монографії М.Соколової [16, с. 22]. М.Соколова підтримує класифікацію поділу іменників словацької мови за наявністю форм числа на: 1) *обчислювані іменники* (*singulatívne*): *jeden stol, päť stolov*; іменники *singulálie tantum* (*zemeguľa*), іменники *plurálie tantum* (*nožnice, dvere, prázdniny*); 2) *необчислювані іменники* (*nesingulatívne*): *zrak, Košice, Bratislava*. Серед іменників *singulálie tantum* дослідниця виділяє: а) власні назви *Prešov*, б) абстрактні назви *dobro*, в) речовинні іменники *voda*, г) збірні іменники *ľudstvo*. Серед *plurálie tantum*: а) власні назви *Košice*, б) абстрактні назви *osýpky*. Для іменників *plurálie tantum* авторка сформулювала певні закономірності, присвоюючи їм при відмінюванні відповідні класифікуючі закінчення [16, с. 40]:

Рід	Характерне закінчення	Приклади
чоловічий (істоти)	Npl	<i>susedovci</i>
чоловічий (неістоти)	Npl+Lpl (Dpl)	<i>Karpaty – v Karpatoch,</i> <i>Leváre – v Levároch</i>
жіночий	Npl+Lpl (Dpl)	<i>Tatry – v Tatrách,</i> <i>Košice – v Košiciach</i>
середній	Npl	<i>plúca, Košariská</i>

Окрему групу у словацькому мовознавстві становлять праці, присвячені проблематиці дослідження числа іменників **plurálie tantum**. Іменники, що мають лише форму множини, а форма однини для них є неприйнятною, або ж неіснуючою – називається іменниками *plurálie tantum* [6, с. 69]. Ф. Міко до групи іменників *plurálie tantum* відносить: 1) назви частин тіла: *behy, bedrá, bokombriadky, droby, drobky, fúzy, kučery, kudrlinky, klky, kúsadlá, obličky, okále, plúca, prsia, riasy, vnútornosti*; 2) назви одягу: *baganče, cvičky, čižmy, dreváky, gamaše, gumáky, kanadky, kapce, kopačky, kordovánky, lakovky, lyžiarky, mokasíny, modráky, meltonky, nylonky*; 3) назви продуктів, рослин: *černice, čučoriedky, jahody, konope, ribezle, jedľovité, križaté, krytosemenné*,

laliokveté, ihui; 4) назви відходів: *lupy, lupiny, oberky, očistky, odpadky, odrobinky, okrajky, okružinky, otruby, piliny, pomyje, smeti, stružliny, vykały, výpalky, zvyšky, fekálie*; 5) інші назви: *behúle, činky (na krosnách), háky-báky, chodúle, klávesy, kopanice, lazy, lyže, nedorobky, peniaze, zrúcaniny, archiválie, nacionálie, personálie, vedomosti, znalosti, radosti*. 3-поміж іменників pluráliá tantum автор виділив *множинні іменники*, які у формі множини називають один предмет: 1) іменники на позначення назв частин тіла: *hovoridlá, križe, ostatky, rodidlá, ústa, šediny, genitálie*; 2) назви хвороб: *kiahne, osýpky, príušnice, suchoty, sypanice*; 3) назви одягу: *belásky, belasniaky, čiapky, gate, gatky, háby, hábky, hábočky, handry, montérky, nohavice, nohavičky, pantalóny, plavky, spodky, šaty, tepláky, trenírky*; 4) назви приладів, знарядь: *bradlá, cepy, brány, dverce, dvere, husle, husličky, hodiny, hrable, jasle, kachle, kliešte, kolesá, kombinačky, krosná, mechy, nožnice, váhy, vráta, železa*; 5) назви письмових документів: *dejiny, memoáre, noty, noviny, skriptá, zápisky, diéty, počty*; 6) назви обрядових дій, свят: *abrahámoviny, agary, auspíci, bakchanálie, deväťdesiatiny, dionýzie, dostihy, dožinky, driapačky, Dušičky, exercície, fašiangy, férie, hody, Hromnice, krstiny, kukadlá, manévre, meniny, nahovárky, narodeniny, oddávky, ohováračky, opletačky, páračky*; 7) інші назви: *čary, čachre, handle, klebety, machinácie, machle, mravy, osudy, trampoty, trapy, rozpaky, žmurky* [6, с. 70-73]. У контексті дослідження іменників pluráliá tantum дослідниця Л. Січакова в студії "Грама-тичні категорії гідронімів басейну річки Слана" [15], виділяє назви гідронімів, що вживаються або в однині, або в множині та назви, що вживаються лише в множині – pluráliá tantum. Наприклад, singuláriá tantum: *Blh, Turiec, Svarín, Bradno*; pluráliá tantum: *Orechovany, Lehy* [15, с. 13].

Про дослідження числової диференціації **власних назв запозиченої лексики** варто зосередитися на студіях Л. Двонча [2, 3]. Онім, як відомо, – це слово або словосполучення, яке "служує для виділення названого ним об'єкта серед інших об'єктів: його індивідуалізації та ідентифікації" [19, с. 95]. Власні назви, які мають форму однини, відносяться до іменників singularia tantum, оскільки вони "позбавлені ознак квантитативної актуалізації" [18, с. 86], проте їх вживання у формі множини характеризується помітною частотністю в художньо-публіцистичному, епістолярному, розмовному стилях. Такі іменники мають різне функціональне навантаження як з точки зору стилістики, так і в семантико-морфологічному плані. Категорії числа власних назв залежить від об'єкта номінування, адже вирішальними щодо можливості й потреб таких семантико-граматичних змін є загальний зміст висловлювання, його мета й позамовні чинники, які формують асоціативне поле оніма.

Серед зазначеного типу іменників Л. Двонч, виокремлюючи онімічну множину, виділяє: а) конкретне граматичне значення множини (*Sestry Williamsové*); б) метонімічне вживання множини (*Vlastní sedem Tizianov / Tizianových diel*); в) вираження дій (*Odrazu stoja pred nami dvaja Jankovia Kráľovia*); г) вираження подібностей (*Nie jedného, ale čím viac Záborských!*). Форма множини для прізвищ запозиченої лексики об'єднаних родинними

зв'язками, утворюється з оглядом на близькість чи неблизькі відносин [3]: а) pl. *Kollárovia* = неблизькі особи (лише чоловіки) з прізвиськом *Kollár*; б) pl. *Kollárovcí* = близькі особи (чоловіки та жінки) за прізвиськом *Kollár/Kollárová*.

Концепція онімічної множини Л. Двонча, прослідковується і в дослідженнях М. Олоштіака [11, с. 100-104]. На основі типу *Kollárovcí* автор наводить відмінності вживання апелятивної лексики і власних назв у формі множини, відносно родинних зв'язків: *štúrovec – štúrovcí* (прибічники Л. Штура) та *Štúrovec – Štúrovcí* (особи з прізвиськом *Štúr*). І якщо при назвах неблизьких осіб допустиме вживання форми однини, то в текстах переважає вживання форми множини: *Bondrovcí dnes privítajú Šatanovcov* (хокейні команди *Понраду та Братислави*) [11, с.104]. Метонімічне вживання форми множини при власних назвах характеризується семантичною транспозицією – *автор → назва роботи*. Оскільки прізвиська в порівнянні з іменами характеризуються меншою вживаністю й більшою мірою індивідуалізують особу, вони відзначаються й більшою здатністю до створення додаткових значень. У художніх та публіцистичних творах автори часто вдаються до прийому синекдохи, вживаючи прізвисько відомої або легендарної особи чи літературного персонажа у формі множини. Безумовним є те, що реципієнт без додаткових тлумачень повинен розуміти, про які історико-культурні, психологічні алюзії йдеться. Наприклад: *V galériách sú Rembrandti a Picassovia strážení fotobunkami. – Kedysi sa tam vynímali vzácné otcove obrazy – prekrásni Sickertovia, Constablovía, Picassovia a Monetovia.* [11, с. 105]. Особливо вживаними у формі множини є прізвиська осіб з актуалізованою сімєю "рід діяльності", наприклад: *Odrazu stoja pred nami dvaja Jankovia Kráľovia (revolučný a snivý)*. Форма множини в їх прізвиськах та іменах актуалізує не тільки сему діяч, але й указує на певний психологічний, духовний феномен [11, с. 105]. Вживання власних назв осіб у формі множини може виявляти вже існуючу мовну традицію і є досить поширеним у художньо-публіцистичному та розмовному мовленні у випадках, коли власна назва переходить у розряд апелятивів (це стосується імен відомих постатей "одного вчинку" таких, як: *Donkichotovia – donkichoti, Judášovia – judáši, neveriaci Tomáši*. Наприклад: *V sedemdesiatych rokoch sa takito donkichoti sústredili v štýlovej vlne zvanej art rock. – Je to ich vnútorný strach, že budú označkovani ako judáši* [11, с. 104].

При запозиченні іменників у словацьку мову відбувається шлях морфологічної адаптації слів, тобто, іменникова трансформологізація, а саме: адаптація на рівні категорії роду – *трансгендеризація*, адаптація на рівні категорії числа – *транснумералізація*, адаптація на рівні категорії відмінку – *трансдеклінація* [5, с. 97]. Дослідження запозичених іменників словацької мови М. Олоштіаком дозволяє виділити 4 способи адаптації іменників на рівні категорії числа [8, с. 32-34]:

1) нульова транснумералізація

а) {sg.} → {sg.} : форма однини іменника мови оригіналу під час запозичення слів набуває форму однини у мові реципієнта: *design → dizajn, matchball → mečbal*;

б) {pl.} → {pl.} : форма множини іменника мови оригіналу під час запозичення слів набуває форму множини у мові реципієнта: *drums* → *drums*, *fabliaux* → *fabliaux*;

2) комплексна транснумералізація

а) {pl.} → {sg.} : форма множини іменника мови оригіналу під час запозичення слів набуває форму однини у мові реципієнта: англ. *cakes* → *keks*, *dogs* → *dogs*, *cokes* → *koks*, порт. *cocos* → *kokos* (насамперед речовинні іменники та *singularia tantum*);

б) {sg.} → {pl.} : форма однини іменника мови оригіналу під час запозичення слів набуває форму множини (*pluralia tantum*) у мові реципієнта: *bobsleigh* → *bob-y*, *riffle* → *rifl-e*.

Говорячи про онімичну транснумералізацію, М. Олоштіак на перше місце виводить зв'язок **sg.** → **sg.** (*John, Oklahoma*). Другим еквівалентним зв'язком є **pl.** → **pl.** (*Times, Beatles*). Особливість його полягає у невідмінюваності іменника в мові реципієнта. Наприклад, назва англійської газети *The Times*, також, як і компонент в інших назвах (*New York Times, L.A. Times*) в англійській мові має форму множини. У словацькій мові форма множини формально і не виражена, але в більшості випадків домінує: *Times sa domnievajú – Times upozorňujú – Times v tejto súvislosti pripomínajú – Samotný N. Y. Times píše – Times zase poukazuje na skutočnosť, že...* Асиметричний зв'язок **pl.** → **sg.** (*singularizácia*) присутній при запозиченні топонімів (*Beverly Hills, Bohemians, Highlands, Midlands*). Модель зв'язку **sg.** → **pl.** (*pluralizácia*) є специфічною для назв музичних гуртів. Наприклад, більшість назв музичних гуртів не відмінюється, а отже, форма однини чи множини формально виражається за допомогою відповідного синтаксичного зв'язку. Для реалізації граматичної категорії числа член речення, виражений дієсловом чи прикметником, має форму множини, хоча назва і в англійській, і в словацькій мові має форму однини. Відчутна конкретизація факту, що музичний гурт творять декілька осіб: *Čo sa týka amerických Faith No More (mať sa na увазі = čo sa týka členov skupiny Faith No More)...* – *Ešte predtým, než sa Overkill zavreli do štúdia...* – *Mali tu vystúpiť aj The Exploited.* – *Manowar hrali aj českú hymnu.* – *Manowar neostali svojej povesti nič dlžní.* – *Od počiatku boli Pearl Jam vyhľadávanou koncertnou kapelou.* – *Cracker nemajú ďaleko k The Cure a Wall Of Voodoo.* – *Ak hľadáte hudbu, akú v roku 1987 hrali Helloween, tak tu jej nájdete dosť* [10, с. 6].

На рівні категорії числа іменників відбуваються динамічні процеси. Так, запозичений іменник з італійської мови *paparazzo* [17] у мові оригіналі має дві форми числа (однина *paparazzo*, множина *paparazzi*) в словацькій мові належить до взірця відмінювання *svedok* [16, с. 33, 43]: *Žiadal paparazza, aby zábery digitálnej kamery vymazal.* – *Paparazzovia vo vašom filme neobišli práve dobre.* Форма множини запозиченого іменника (*paparazzi*) у словацькій мові також виражає множину і не відмінюється: *Filmové hviezdy pripravujú pomstu určenú dotieravým paparazzi.* – *Vyskytli sa mnohé teórie o úlohe paparazzi.* – *Paparazzi sú v strehu, aby ulovili fotografiu boháčov.* Є випадки, коли фор-

ма множини запозиченого іменника (*pararazzi*) у словацькій мові виражає одиницу: *Hned' je zo mňa nádejný pararazzi. – Dnes vám poviem, ako som sa stal pararazim. – Štátni úradníci pred pseudonovinármi a pararazzi zatvárali dvere. Syn amerického prezidenta, roky prenasledovaný pararazzi, stratil zjavne trpezlivosť.* Тоді, іменник *pararazzi* залишається невідмінюваним, або ж відмінюється за взірцем *kuli* [8, с. 34].

Отже, категорія числа іменників розглядається словацькими лінгвістами у контексті з іншими граматичними категоріями іменників та запозичених іменників. Опис теоретичних засад підтверджує, що число іменника представлено формою однини і множини, іменниками *singuláriá tantum*, іменниками *pluráliá tantum*. Наявність іменників *pluráliá tantum* є типологічною рисою граматичної системи словацької мови і займає особливе місце в структурі категорії числа. Крім того, категорія числа відіграє важливу роль при морфологічній адаптації запозичених слів, у межах категорії числа власних назв. Інтерпретовані приклади на коливання значення числа відображають динамічні процеси, властиві категорії числа у сучасній словацькій мові, а їх дослідження завданням сучасної лінгвістики.

Література

1. Dolník, J.: Koncepcia novej morfológie spisovnej slovenčiny. – Slovenská reč, 2005, roč. 70, č. 4, S. 193 – 210.
2. Dvonč, L.: Dynamika slovenskej morfológie. – Bratislava: Veda, 1984. – 124 s.
3. Dvonč, L.: Kategória množného čísla pri vlastných menách v spisovnej slovenčine. – Jazykovedný časopis, 1959, roč. 10, č. 2, S. 138 – 150.
4. Encyklopédia jazykovedy. Red. J. Mistrík. Bratislava: Obzor 1993. – 512 s.
5. Furdík, J.: Integračné procesy pri lexikálnych prevzatiach. – Jazykovedný časopis, 1994, roč. 45, č. 2, – S. 95 – 102.
6. Miko, F.: Rod, číslo a pád podstatných mien. – Bratislava: Vydavateľstvo SAV, 1962. – 252 s.
7. Morfológia slovenského jazyka. Red. J. Ružička. Bratislava: Vydavateľstvo SAV 1966. – 896 s.
8. Ološtiak, M., Gianitsová-Ološtiaková, L.: Deklinácia prevzatých substantív v slovenčine. – Prešov: FF PU, 2007. – 152 s.
9. Ološtiak, M.: Jazykový systém a cudzie antroponymá v slovenčine. – Jazykovedný časopis, 2001, roč. 52, č. 2, – S. 81 – 97.
10. Ološtiak, M.: Morfológická adaptácia anglických proprií v slovenčine. – dostupné na: <http://www.ff.unipo.sk/slovník/> Projekt VEGA 01/0102/09 Elektronické spracovanie anglických vlastných mien v slovenčine.
11. Ološtiak, M.: Morfológia vlastných mien. – Morfológické aspekty súčasnej slovenčiny. Ed. J. Dolník. Bratislava: Veda 2010. – S. 97 – 134.
12. Oravec, J., Bajzíkova, E., Furdík, J.: Súčasný slovenský spisovný jazyk. Morfológia. 2. vyd. – Bratislava: SPN, 1988. – 232 s.

13. Palkovič, K.: Zmena gramatických kategórií pri prevzatých slovách. – Slovenská reč, 1978, roč. 43, č. 5, S. 281 – 286.
14. Pravidlá slovenského pravopisu. 3., uprav. a dopl. vyd. Bratislava: Veda 2000.
15. Sičáková, E.: Gramatické kategórie hydroným z povodia Slanej. – Slovenská reč, 2003, roč. 68, č. 1, – S. 5 – 15.
16. Sokolová, M.: Nový deklinačný systém slovenských substantív. – Prešov: FF PU, 2007. – 348 s.
17. Šaling, S., Ivanová-Šalingová, M., Maníková, Z.: Veľký slovník cudzích slov. 5., revid. a uprav. vyd. Bratislava – Veľký Šariš: Vydavateľstvo SAMO, 2008.
18. Veľký slovensko-ruský slovník. I.-VI. d. – Bratislava: Veda SAV, 1979-1995.
19. Безпояско О.К., Городенська К.Г., Русанівський В.М. Граматика української мови. Морфологія: Підручник. – К.: Либідь, 1993. – 336 с.
20. Подольская Н.В. Словарь русской ономастической терминологии. – М.: Наука, 1978. – 198 с.

КАТЕГОРИЯ ЧИСЛА СУЩЕСТВИТЕЛЬНЫХ В ТРУДАХ СЛОВАЦКИХ ЛИНГВИСТОВ

И.В. Нілабович

Аннотация

В статье рассматривается отражение категории числа существительных в трудах словацких лингвистов, обосновываются тенденции разделения существительных на исчисляемые и неисчисляемые, существительные *singuláriá tantum* и *pluráliá tantum*. Описано явление транснумерализации – адаптации заимствованных существительных в словацком языке на уровне категории числа.

Ключевые слова: категория числа существительного, единственное, множественное, существительные *pluráliá tantum*, транснумерализация, оним.

CATEGORY OF NUMBER IN NOUNS OF WORKS SLOVAK LINGUISTS

I.V. Nilabovych

Summary

The article investigates category of number in nouns of works Slovak linguists, justified tendency to division countable and uncountable of nouns, *singuláriá tantum* and *pluráliá tantum*.

We describe the phenomenon *transnumerizatsiya* - adaptation of borrowed nouns in Slovak language at the level of category numbers.

Key words: category of numbers in noun, singular, plural, nouns *pluráliá tantum* *transnumerizatsiya*, onym.